

A nettó árbevétel az iparűzési adózásban 2023

A 2023-tól kezdődően az iparűzési adóalanyok már **nem jogosultak** a koronavírus-járvány miatt kialakított, maximálisan **1 százalékos iparűzésiadó-mértékre**. Ennek következtében a vállalkozások 2023. év végi adóterhei akár meg is duplázódhatnak a 2022-es év adózási kötelezettségeihez viszonyítva. Ezért kiemelten fontos tisztázni, hogy az iparűzési adózás során pontosan milyen tételek számítanak az adó alapjának, annak érdekében, hogy a vállalkozások helyesen számolják ki és tervezzék meg adókötelezettségeiket.

Az 1990.évi C. törvény (Htv) 39. § (1) bekezdése értelmében az **adó alapja a nettó árbevétel**, melyet csökkent az eladott áruk beszerzési értéke (Elábé), a közvetített szolgáltatások értéke, az anyagköltség, az alvállalkozói teljesítések értéke és az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költségei.

Az adóalap-kalkuláció alapja tehát a nettó árbevétel, melynek számítását a Htv. 52. § 22. pontja határozza meg. Ennek értelmében a nettó árbevételt külön kell vizsgálni a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozások és az szja-törvény hatálya alá tartozók esetén.

A **kisadózó vállalkozók** tételes adóját (kata) alkalmazó vállalkozók és az új tételes-sávós adóalap-megállapítást választó kisvállalkozók esetében különféle előírások érvényesek. Mindkét csoportra sajátos szabályok vonatkoznak, melyek meghatározzák az adóalap kiszámítását és az adókötelezettségek teljesítésének feltételeit.

A vállalkozásokat, amelyek a számviteli törvény hatálya alá tartoznak, esetében a nettó árbevétel a számviteli törvényben meghatározott értékesítés nettó árbevételét jelenti. Ugyanakkor az iparűzési adó esetében ezt a nettó árbevételt bizonyos tételekkel tovább kell csökkenteni.

A nettó árbevételt a számviteli törvény 72–75. §-ai alapján kell megállapítani.

A törvényi előírások szerint a nettó árbevételnél a vállalkozás által értékesített vásárolt és saját termelésű készletek és a vállalkozó által nyújtott szolgáltatások ártámogatással és felárral növelt, engedményekkel csökkentett – általános forgalmi adót nem tartalmazó – ellenértékét kell számításba venni.

A **belföldi és az export** árbevétel egyaránt a nettó árbevétel részét képezi. Ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy azon vállalkozók, akik a megrendelő igényei alapján „projekt” alapon végzik munkájukat, kötelesek kiigazítani a nettó árbevételüket a teljesítési foknak megfelelően. A kiigazítás hatással lesz a nettó árbevételre és így az iparűzési adó alapjára is.

Ahogy korábban említettük, az iparűzési adó alapjánál a figyelembe vett nettó árbevételből ki kell vonni számos olyan tételt, amely egyébként nettó árbevételként szerepelne vagy annak részét képezné.

Ezek az alábbiak:

» a jogdíjból származó, árbevételként elszámolt ellenérték,

- » a jövedéki adó összege,
- » a regisztrációs adó,
- » a népegészségügyi termékadóról szóló törvény (neta-törvény) szerinti alkoholos ital utáni népegészségügyi termékadó összege,
- » a külön jogszabály szerinti felszolgálati díj árbevételként elszámolt összege.

A Htv. 52. § 51. pontja értelmében *jogdíjnak minősül:*

a) a szabadalom, a használatiminta-oltalom, a növényfajta-oltalom, a kiegészítő oltalmi tanúsítvány, a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalma és a szerzői jogi védelemben részesülő szoftver hasznosítási engedélyéből, felhasználási engedélyéből, valamint

b) az a) pontban említett kizárólagos jogok értékesítéséből

származó ellenérték (bevétel).

A fentiek alapján például az informatikai cégeknek, melyek szoftvereket állítanak elő és értékesítenek a piacon, ezen bevételüket nem kell figyelembe venni a nettó árbevételüknél.

A *felszolgálati díj* nettó árbevételből történő levonására csakis akkor van lehetőség, ha az mindenben megfelel a felszolgálati díjat szabályozó 71/2005. GKM rendeletben foglaltaknak. E szerint a felszolgálati díjat a vállalkozás köteles elkülönülten feltüntetni a számlán, nyugtán. A felszolgálati díj csakis a vendéglátás területén tevékenykedő vállalkozóknál merülhet fel mint nettó árbvételt csökkentő tétel.

A nettó árbevétel meghatározása a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozóknál a fentiektől némileg eltérő szabályok szerint történik.